

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 23 mei 2022
(OR. fr)

9179/22

COMPET 344
IND 176

NOTA

van: het voorzitterschap
aan: het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad

Betreft: *Vorbereitung van de Raad Concurrentievermogen op 9 en 10 juni 2022*
Versterking van de veerkracht van de Europese strategische industriële ecosystemen
Oriënterend debat

Voor de delegaties gaat hierbij een nota van het voorzitterschap over "Versterking van de veerkracht van de Europese strategische industriële ecosystemen", met het oog op het oriënterend debat in de Raad Concurrentievermogen op 9 juni 2022.

Versterking van de veerkracht van de Europese strategische industriële ecosystemen*Oriënterend debat***Nota van het voorzitterschap****Terugdringen van onze afhankelijkheden op korte termijn en versterken van onze veerkracht op lange termijn**

De opeenvolgende crises die de Unie doormaakt vereisen grondig werk om de veerkracht van de Europese economie en de strategische ecosystemen te versterken en tegelijkertijd te voorzien hoe onze behoeften om de groene en digitale transitie uit te voeren zich zullen ontwikkelen.

De Russische agressie in Oekraïne onderstreept de noodzaak van doortastend optreden van de Unie op dit gebied, want ze heeft, nog los van de uitdagingen op energiegebied, getoond waar de zwakke plekken liggen in de voorziening van bepaalde producten. Het gaat daarbij met name om grondstoffen als aluminium, vanadium, bepaalde concentraten van zeldzame aardmetalen en palladium, die onmisbaar zijn voor verschillende Europese industriële ecosystemen, maar ook om edelgassen als neon, dat wordt gebruikt bij de productie van halfgeleiders. 70 % van de wereldwijde productie daarvan wordt geleverd door Oekraïne.

De staatshoofden en regeringsleiders hebben deze kwesties in de Verklaring van Versailles van 11 maart 2022 centraal gesteld in het werk van de Unie. De Europese Raad heeft in zijn conclusies van 25 maart 2022¹ overigens opgeroepen tot "de opbouw van een meer open en robuuste economische basis, met name door onze strategische afhankelijkheden te verminderen op de meest gevoelige terreinen zoals kritieke grondstoffen, halfgeleiders, gezondheid, digitale zaken en levensmiddelen, en door een ambitieus en robuust handelsbeleid te voeren en investeringen te bevorderen" en ertoe opgeroepen "zo spoedig mogelijk haar afhankelijkheid van de invoer van gas, olie en steenkool uit Rusland af te bouwen, zoals vermeld in de Verklaring van Versailles". Aanknopend bij de reeds tijdens de vorige voorzitterschappen en dit halfjaar gehouden uitwisselingen is het van essentieel belang dat de Raad Concurrentievermogen een belangrijke rol speelt bij de uitvoering van de richtsnoeren van de Europese Raad.

Sinds het begin van de gezondheidscrisis in maart 2020 zijn belangrijke werkzaamheden gestart met betrekking tot de problematiek rond de Europese strategische afhankelijkheden en de gevolgen daarvan voor industriële ecosystemen. Die problematiek is toegenomen door de huidige economische, geopolitieke en voorzieningscrises. De Europese Commissie heeft met name verschillende acties voorgesteld in haar industriestrategie van maart 2020² en de actualisering ervan in mei 2021³. Het in de zomer van 2020 gelanceerde herstelplan "NextGenEU", de in februari 2021 ingevoerde herziening van het handelsbeleid⁴, de versnelling van de duurzame transformatie van de industrie met het "Fit for 55" -pakket⁵ en de invoering van digitale doelstellingen die in 2030 moeten zijn verwezenlijkt via de mededeling over het digitale decennium⁶, maken allemaal deel uit van deze inspanning.

¹ Doc. EUCO 1/22

² Doc. 6782/20

³ Doc. 8553/21

⁴ Doc. 6308/21

⁵ Doc. 10849/21

⁶ Doc. 6974/21

Tot slot heeft de Unie haar kwetsbaarheidsanalyse uitgewerkt op verzoek van de Europese Raad⁷. Zo heeft de Commissie in mei 2021 een analyse van de Europese strategische afhankelijkheden voorgesteld en deze in februari 2022 geactualiseerd⁸.

De Unie beschikt dus over een op feiten gebaseerde basis om op gerichte en evenredige wijze haar industriële en regelgevende maatregelen te bepalen.

Tijdens de werkzaamheden in de Raad of in informele vergaderingen die onder dit voorzitterschap worden gehouden, is een begin gemaakt met het omzetten van deze prioriteiten in duidelijke, ambitieuze en realistische Europese doelstellingen die uiterlijk in 2030 in strategische industriële ecosystemen moeten worden verwezenlijkt. Er is een duidelijke doelstelling in het digitale decennium voor halfgeleiders vastgesteld, er lopen initiatieven in de gezondheids-, digitale en agrovoedingssector en de Commissie heeft in haar mededeling REPowerEU een ambitieus plan inzake energie voorgesteld. Om de Europese doelstellingen te verwezenlijken, moeten de behoeften aan de daarvoor benodigde publieke en private investeringen worden beoordeeld en de nodige aanpassingen van het regelgevingskader worden bepaald om te voldoende stimulansen voor dergelijke investeringen te bieden. Dit moet worden nagestreefd met een sterke betrokkenheid van alle belanghebbenden.

In aanvulling op deze werkzaamheden moeten is ook een bredere aanpak nodig gericht op de verschillende dimensies van de interne markt en de verdieping ervan, het waarborgen van de Europese sociale, klimaat- en milieuwaarden in onze voorziening, de uitdagingen van een gelijk speelveld en de ontwikkeling van strategische partnerschappen met andere regio's van de wereld.

⁷ Doc. EUCO 13/20

⁸ Doc. 6506/22

De Verklaring van Versailles uitvoeren: het geval van de vitale grondstoffen

De situatie van de Unie is bijzonder kwetsbaar wat grondstofvoorziening betreft: in 2021 produceerden we zelf volgens de eerste analyse van de Europese strategische afhankelijkheden minder dan 2 % van de grondstoffen die nodig zijn voor producten als batterijen, windturbines of robotica. Nochtans draait het merendeel van de Europese industriële ecosystemen op grondstoffen. Deze strategische afhankelijkheden werken dus door in andere belangrijke sectoren van de Europese economie zoals de automobielsector en de elektronica.

De Europese Commissie heeft op dit gebied al actie ondernomen, onder meer door in september 2020 een actieplan voor grondstoffen te lanceren en door een Europese grondstoffenalliantie (ERMA) op te richten. Deze alliantie heeft 28 projecten voor de ontwikkeling van mijnbouw-, raffinage- en recyclingcapaciteit aangemerkt, goed voor een totale investering van 12 miljard EUR. Begin dit jaar kondigde zij de oprichting aan van een publiek/particulier investeringsfonds van 400 miljoen EUR in grondstoffen voor batterijen voor elektrische voertuigen.

In overeenstemming met de werkzaamheden in de Raad zou voor elk van de 30 grondstoffen die de Commissie als vitaal heeft aangemerkt, tegen 2030 gezamenlijk een horizontale doelstelling kunnen worden overwogen, die een minimumdrempel, bijvoorbeeld 30 %, van onze behoeften voor de binnenlandse primaire en secundaire productie zou kunnen dekken, en een doelstelling om onze afhankelijkheid van externe afzonderlijke voorzieningsbronnen voor de winning en/of raffinage ervan te af te bouwen.

Om dit doel te bereiken, moet Unie verder gaan en gebruikmaken van alle instrumenten waarover zij beschikt door gezamenlijk te investeren in i) de ontwikkeling van capaciteit voor de winning en verwerking van Europese grondstoffen, met name via de door de ERMA vastgestelde projecten, ii) de ondersteuning van oplossingen op het gebied van circulaire economie, recycling, vervanging en innovatie, iii) het veiligstellen van de bevoorrading buiten Europa door strategische partnerschappen en investeringen in het buitenland te sluiten, en iv) het respecteren van milieuwaarden bij zowel lokale winning als invoer.

In haar op 18 mei 2022 gepubliceerde mededeling REPowerEU heeft de Commissie ook aangekondigd te werken aan een wetgevingsvoorstel inzake grondstoffen, dat tot doel heeft de Europese waardeketen te versterken door natuurlijke hulpbronnen, ontwikkelingsprojecten en de winning van grondstoffen in kaart te brengen, en tegelijkertijd een hoog niveau van milieubescherming en de bevordering van de circulaire economie te waarborgen.

Punten ter bespreking

Op basis van deze elementen wordt de ministers verzocht hun standpunt te geven over de volgende vragen:

- *Welke prioritaire acties moeten worden uitgevoerd om de werkzaamheden van de Verklaring van Versailles voort te zetten en concrete Europese doelstellingen te bepalen voor de productie en de vermindering van onze afhankelijkheid in de zes strategische sectoren?*
- *Rekening houdend met de aankondiging van een toekomstig regelgevingsinitiatief inzake grondstoffen en de toenemende noodzaak om de dubbele transitie uit te voeren, welke richtsnoeren zou u willen aannemen om de primaire en secundaire productie in Europa te ontwikkelen en de veerkracht van onze voorziening met kritieke grondstoffen buiten Europa te versterken?*